

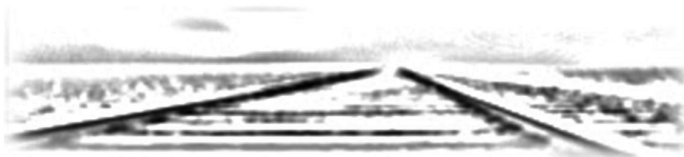
ABRAHAM, DE MAN DIE
GOD GELOOFDE

Jan van Buren

Abraham, de man die God geloofde

Het verhaal van Abraham in de Bijbel

Abraham, de man die God geloofde

Het verhaal van Abraham in de Bijbel

Copyright © Jan van Buren
Redactie: Hugo Bouter
Vormgeving: Jan Paul Spoor
Eerste editie 2020
Tweede editie 2021
OudeSporen online uitgeverij

ISBN/EAN 978-94-91797-49-1

NUR 707

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch of mechanisch, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

*‘En Abraham geloofde God en het werd
hem tot gerechtigheid gerekend’.*

Romeinen 4:3

Inhoud

Voorwoord	9
Deel I - Berichten in het boek Genesis	11
1. De familie van Abraham	12
2. De roeping van Abram	14
3. Aankomst in Kanaän	15
4. Abram in Egypte	16
5. Abram en Lot scheiden van elkaar	17
6. Abrams veldtocht om Lot te bevrijden	19
7. Abram en Melchizedek, en de koning van Sodom	20
8. Gods belofte aan Abram	22
9. De verbondssluiting	23
10. Hagar en Ismaël.	25
11. Naamsverandering van Abram en Sarai	27
12. De instelling van de besnijdenis.	28
13. Aankondiging van de geboorte van Izak	29
14. De besnijdenis van Abrahams huisgezin	30
15. God verschijnt aan Abraham bij Mamre	31
16. Aankondiging van de verwoesting van Sodom en Gomorra.	32
17. Abraham bidt voor Sodom	33
18. De verwoesting van Sodom en Gomorra	34
19. Moab en Ammon	36
20. Abraham en Abimelech	37
21. Izak geboren en Ismaël weggestuurd	39

22. Het verbond tussen Abraham en Abimelech	41
23. Het offer van Abraham	42
24. De zonen van Milka.	45
25. Dood en begrafenis van Sara	46
26. Het huwelijk van Izak met Rebekka	47
27. Andere nakomelingen van Abraham	51
28. Abraham sterft	52
29. De zonen van Ismaël.	53
30. Jakob en Ezau	54
31. De naam Abraham	55
Deel II - Verwijzingen in het Nieuwe Testament.	57
1. De schoot van Abraham	58
2. Abraham heeft de dag van Christus gezien	59
3. Abraham heeft de God der heerlijkheid gezien	61
4. Abraham is door het geloof gerechtvaardigd	62
5. Wet en genade, slaaf of vrije	64
6. Abraham, zijn hemelse vaderland en het hemelse Jeruzalem.	66
7. Geloof en werken	69
8. Abraham, de vriend van God	70
Bijlage - Chronologie Abraham	73

Abraham, de man die God geloofde

Voorwoord

De basis voor dit boekje is mijn voorbereiding van een regionale mannendag. Een groep mannen zou in Zeeland namelijk Bijbelstudies houden over de bijzondere geloofsheld: 'Abraham, de man die op God vertrouwde'. Om een overzicht te krijgen over Abrahams wandel met God en de lessen hieruit te kunnen trekken, maakte ik van elke perikoop in de HSV een samenvatting van de berichtgeving, met enkele vragen ter verwerking. Door dit boekje hoop ik dat ook anderen de zegen mogen ervaren die ik ervan heb gehad.

De eerste keer dat in de Bijbel wordt gesproken over geloof of geloven, is in Genesis 15:6. God verscheen in een visioen aan Abraham, sprak tegen hem en beloofde hem een talrijk nageslacht. De reactie van de aartsvader was dat hij geloofde in de HEERE, en Die rekende hem dit tot gerechtigheid. Het principe dat God iemand rechtvaardig verklaart alleen op grond van geloof is nog steeds van toepassing (vgl. Rom. 3:30; 5:1).

Ongeveer vierhonderd jaar later verscheen de Heere aan Mozes en openbaarde Hij Zichzelf als de God van Abraham, Izak en Jakob. En Mozes werd geroepen om het volk Israël – Mijn volk, zei God – uit Egypte te leiden met wonderen en tekenen, zodat zij zouden geloven dat God aan hem was verschenen (Ex. 3:6; 4:5-6). Want zij lieten zich kennen als een ongelovig volk.

Naar Gods belofte is uit Abraham een talrijk nageslacht voortgekomen, die allen Abraham als gemeenschappelijke voorvader hebben. Toen de Heere Jezus als de Zoon van God – en als de Zoon van David, en de Zoon van Abraham – het land doorwandelde, beroemden de Joden zich op hun afkomst als kinderen van Abraham. Maar christenen uit alle volken, vanaf het ontstaan van de gemeente tien dagen nadat de Heere Jezus naar de hemel was teruggekeerd,

Abraham, de man die God geloofde

worden in geestelijk opzicht ook kinderen van Abraham genoemd. Iedereen die zich tot God bekeert en in het geloof de Heere Jezus aanneemt als de enige Redder, ontvangt de zekerheid dat hij of zij een geestelijk kind van Abraham is.

Van de geloofsgehoorzaamheid van Abraham en de beproeving van zijn geloof kunnen wij tot op de dag van vandaag veel leren. Wanneer wij in het Oude Testament zijn levensverhaal lezen en in het Nieuwe Testament de geestelijke toepassingen hiervan, kan God ons leren wandelen in het voetspoor van het geloof van vader Abraham. Abraham werd rijk door God gezegend en hij was een zegen voor velen. Die zegen wens ik een ieder toe.

Terneuzen, najaar 2020

Jan van Buren

Deel I - Berichten in het boek Genesis

1. De familie van Abraham

Genesis 11:24-32

Abraham werd geboren twee jaar na de dood van Noach en hij leefde van ca. 2008 na de schepping, d.i. 2038 voor Chr., tot ca. 2183 na de schepping, d.i. 1863 voor Chr. Hij was een zoon van Terach. Terach betekent: uitstel. Abram had twee broers, Nahor en Haran. Hij was getrouwd met Sarai, zijn tien jaar jongere halfzus (dus ook een dochter van Terach, maar van een andere vrouw). Haran verwekte Lot en stierf in Ur der Chaldeeën. Nahor, de jongere broer van Abram, trouwde met zijn nicht Milka. Zij was de dochter van hun broer Haran, dus een zuster van Lot en Jiska (Gen. 11:25-32).

Wanneer Abram al vele jaren in het land Kanaän woont, krijgt hij het bericht dat bij zijn broer Nahor acht zonen zijn geboren. De jongste zoon van deze acht kinderen is Bethuel. Bethuel is de vader van Laban en Rebekka. Izak trouwde dus met zijn achternicht Rebekka. Ongeveer 170 jaar nadat Abram in het land kwam, trouwde Jakob met zijn nichten Lea en Rachel, de dochters van Laban (Gen. 22:20-24).

Als Sarai meent dat zij vanwege haar leeftijd geen kinderen meer kan krijgen, heeft Abram op haar initiatief gemeenschap met hun slavin Hagar. Daarna wordt hun zoon Ismaël geboren. Abram is dan al zesentachtig jaar oud (Gen. 16:15-16). Als Abraham honderd jaar oud is, wordt Izak pas geboren (Gen. 21:7). Sara stierf op de leeftijd van honderdzeventwintig jaar.

Abraham had ook een bijvrouw die Ketura heette. Uit dit huwelijk werden zes zonen geboren (Gen. 25:1-5; 1 Kron.1:32). Wanneer hij haar als bijvrouw nam, vermeldt de Bijbel niet. Izak werd geboren uit het al afgestorven lichaam van Abraham; dat was een wonder. Natuurlijk kan God ervoor gezorgd hebben dat hij vruchtbaar bleef, maar dat is niet meer dan een aanname. Niet lang na de dood van Sara trouwde Izak met Rebekka. Abraham was toen ruim honderdzevenendertig jaar.

De familie waaruit Abraham kwam diende de afgoden (Joz. 24:2-3). Later werden de afgodsbeelden meegenomen uit de stad van Nahor, in Mesopotamië, en ze waren ook in het huis van Laban. Want toen Rachel haar ouderlijk huis verliet, stal zij een terafim, een klein beeld en nam dit mee. Onderweg naar Bethel begroef Jakob deze afgoden onder een boom (Gen. 31:30-35; 35:4).

Hoewel Abraham door God was geroepen om zijn geboorteland te verlaten, nam zijn vader Terach als familiehoofd het initiatief en ging op reis met Abram en Sarai en kleinzoon Lot. Terach stierf in Haran op de leeftijd van tweehonderdvijf. Zijn oudste zoon werd geboren toen hij zeventig jaar oud was. Waarschijnlijk was dit Haran, hoewel Abram als eerste van de drie broers wordt genoemd. Wanneer Haran nog leefde, dan zou hij, als hij de oudste zoon was, 135 jaar oud zijn geweest toen zijn vader Terach stierf (205-70). Als Abraham in het land komt, is hij vijfenzeventig jaar (Gen. 12:4).

In de volgende hoofdstukken in Genesis zien we:

- Gods openbare handelingen met Abram (hst. 11-14)
- Gods privé gesprekken met Abraham (hst. 15-21)
- Abraham als type van God de Vader (hst. 22-24).

Verwerking:

Je afkomst hoeft niet je toekomst te bepalen!

2. De roeping van Abram

Genesis 12:1-4

In Ur der Chaldeeën, in Mesopotamië, is de God der heerlijkheid aan Abram verschenen. Hoewel dit een onuitwisbare indruk op hem maakte, ging hij pas na de dood van zijn vader, op vijfenzeventig jarige leeftijd weg vanuit Haran naar Kanaän. Zijn neef Lot gaat met hem mee. We lezen niet dat God in die tussenliggende jaren tot Abram heeft gesproken (Hand. 7:2).

Bij zijn roeping had de HEERE tot Abram gezegd: (1) Ga uit uw land; (2) uit uw familie; (3) en uit het huis van uw vader; (4) naar het land dat Ik u wijzen zal. Dus een voor hem onbekende bestemming.

God had hem de volgende dingen beloofd: (1) Ik zal u tot een groot volk maken; (2) Ik zal u zegenen; (3) uw naam groot maken; (4) en u zult tot een zegen zijn; (5) Ik zal zegenen wie u zegent en vervloeken wie u vervloekt; (6) in u zullen alle geslachten op de aardbodem gezegend worden.

Verwerking:

Heb jij wel eens een bijzondere ervaring gehad met God, die een diepe indruk op je heeft gemaakt? Overdenk de parallel tussen de roeping van Abram en de roeping van een discipel van de Heere Jezus (Matt. 19-27-30; Luk. 18:18-30).

3. Aankomst in Kanaän

Genesis 12:5-13

Met al hun bezit en de mensen dat zij in Haran (Syrië) hebben verworven, komen Abram en Lot aan in het land Kanaän. Vanuit het noorden trekken zij het land door tot zij arriveren in Sichem in het zuiden, bij de eik van More. Daar verschijnt de HEERE opnieuw aan Abram en Hij belooft hem dit land aan zijn nageslacht te geven. Op die plaats bouwt Abram zijn eerste altaar (vs. 7). Vervolgens trekt hij verder naar een plaats dicht hierbij, zet daar zijn tent neer en bouwt er opnieuw een altaar voor de HEERE en roept hij de Naam van de HEERE aan (vs. 8).

Het leven van Abram wordt gekenmerkt door de vier altaren die hij bouwde:

1. Bij Sichem = 'rug' of 'schouder', d.i. een plaats van kracht (Gen. 12:6-7);
2. Bij Bethel = 'huis van God' (Gen. 12:8);
3. Bij Hebron = 'gemeenschap' (Gen. 13:18);
4. In het land Moria = 'Jahweh zal voorzien' of 'door Jahweh uitgekozen' (Gen. 22:2, 9).

Verwerking:

Heb jij ook een altaar in geestelijke zin? Wat betekent Hebrëen 13:10 en 15 voor jou?

4. Abram in Egypte

Genesis 12:14-20

Toen zij verder trokken naar het Zuiderland kwam er als eerste geloofsbeproeving een zware hongersnood. Abram besluit daarom naar Egypte te gaan om er als vreemdeling te verblijven. Hoewel Sarai vijftien plus is, is zij een knappe vrouw. Uit angst dat de Egyptenaren hem zouden doden, besluit Abram te zeggen dat Sarai zijn zuster is (zij was een halfzus).

Zoals ze aangevoeld hadden, valt de knappe Sarai op bij de vorsten en zij prijzen haar aan bij de farao. Ze wordt meegenomen en in het huis van de farao opgenomen. Er gebeurt wat de HEERE had gezegd: Abram wordt gezegend, echter niet rechtstreeks door God, maar de farao schenkt hem ter wille van Sarai runderen, kleinvee, kamelen, slavinnen etc. Maar de HEERE treft de farao en zijn huis met zware plagen, juist vanwege Sarai.

Farao begrijpt wat de oorzaak hiervan is. Abram wordt bij de farao geroepen en moet aan hem verantwoording afleggen waarom hij niet de waarheid heeft verteld. Farao was namelijk te weten gekomen dat zij man en vrouw waren, niet broer en zus. Abram krijgt zijn vrouw terug en ook de opdracht uit Egypte te vertrekken, compleet met al hun bezittingen. Tot aan de grens krijgen ze begeleiding mee. Het was goed afgelopen, tenminste, dat dachten ze! Maar deze daad zou hen en hun nageslacht blijven achtervolgen!

Verwerking:

Voor God bestaan er geen leugens om bestwil! Herken je dat God soms een beproeving gebruikt om onzuiverheden uit je leven te verwijderen? Sarai veranderde van een mooie vrouw in een van de 'heilige vrouwen' (vgl. 1 Petr. 3:1-7).

5. Abram en Lot scheiden van elkaar

Genesis 13

Abram is nu heel rijk aan vee, en aan goud en zilver. Zo komt hij weer aan in het Zuiderland, en Lot gaat nog steeds met hem mee! Ze gaan van de ene pleisterplaats naar de andere, totdat zij in Bethel komen, de plaats waar zijn tent eerder had gestaan en ook het altaar dat hij toen had gebouwd. Daar aangekomen, roept Abram opnieuw de Naam van de HEERE aan.

Abram en Lot, die met hem meetrok, bezaten samen zoveel schapen, runderen en tenten dat het land niet toeliet daar gezamenlijk te wonen. Dit leidde ertoe dat er twist ontstond tussen de herders van hun kudden. Dit was dus twist tussen broeders op een plaats die 'huis van God' werd genoemd! Abram wilde geen twist en stelde voor uit elkaar te gaan; er was immers ruimte genoeg in het land. En hij stelde voor dat Lot zelf zou kiezen – zijn naam betekent 'sluier'. Lot slaat zijn ogen op en ziet dat de Jordaanvlakte een waterrijk gebied is, geschikt voor veeteelt. Dus een uitstekend gebied om zijn bezit te vergroten en zichzelf te verrijken. Hij koos voor zichzelf *heel* de Jordaanvlakte. Voordat het gebied van Sodom was verwoest, zag deze streek er in de ogen van Lot uit als de hof van de HEERE – het paradijs – en als Egypte, dat een beeld is van de wereld zonder God. Hij zag als het ware een hemel op aarde, maar dit zonder God.

Eerst vestigde Lot zich *bij* Sodom, hoewel de mannen van deze stad slecht waren en grote zondaars tegenover de HEERE. Later echter woonde hij *in* Sodom, en weer later maakt hij zelfs deel uit van het stadsbestuur (vgl. Gen. 13:2; 14:12; 19:1). Abram werd een vriend van God genoemd, Lot toont zich echter een vriend van de wereld. Maar vriendschap met de wereld is vijandschap tegen God (vgl. Jes. 51:2; Jak. 2:23; 4:4). Lot had Egypte verlaten, maar Egypte was nooit uit zijn hart verdwenen.

Abram had zijn eigen land verlaten en nu, min of meer gedwongen door de omstandigheden, was hij ook van zijn familiekring gescheiden. Toch was dat de tweede opdracht die God hem had gegeven in Genesis 12:1. Nu hij als eenling in het land is, kan de HEERE met Abram verder om Zijn doel met hem te bereiken (Jes. 51:2).

Nadat Lot zijn ogen opsloeg om zijn bezit te kunnen vergroten, zei de HEERE tegen Abram: 'Sla toch uw ogen op' (Gen. 13:14). Kijk vanaf deze plaats naar alle richtingen, want dit land zal Ik aan u en uw nageslacht geven tot een eeuwige bezitting. Ik zal u een nageslacht geven als het stof van de aarde, anders gezegd: een niet te tellen nageslacht. Abram kreeg de opdracht op te staan en het land te bezien; en hij zette zijn tenten op bij de eiken van Mamre, die bij Hebron zijn. Daar bouwde hij zijn derde altaar.

Verwerking:

Het maken van de juiste keuzes zal je toekomst bepalen! Zoals: kiezen voor het leven, kiezen om God te dienen! Wat hebben de keuzes van lot, van het volk Israël en van Maria jou te zeggen? (vgl. Gen. 13:9; Deut. 30:19; Joz. 24:15; Ps. 25:12-15; Luk. 10:42).

6. Abrams veldtocht om Lot te bevrijden

Genesis 14

Daarna gebeurde het dat vijf koningen van omringende volken oorlog voeren tegen de koning van Sodom en drie andere koningen van steden in de omgeving. De vijf koningen overwinnen. Nadat de vier koningen de overwinnaars twaalf jaar hebben gediend, komen ze in opstand tegen koning Kedor-Laomer. Na twee jaar wordt de strijd uitgevochten in het Siddimdal. Hierbij lijden de vier koningen de nederlaag, de koning van Sodom en de koning van Gomorra vluchten naar plekken in de streek waar asfaltputten zijn. De twee andere koningen vluchten naar de bergen. Al de bezittingen van de koningen van Sodom en Gomorra worden meegevoerd. Ook Lot, die intussen in Sodom woonde, met zijn bezittingen.

Een vluchteling komt Abram, die nog steeds in Mamre woont, vertellen wat zijn neef Lot is overkomen. Abram verzamelt de driehonderd-achtien geoefende mannen die in zijn huis geboren zijn en hij achtervolgt de vijand tot aan Dan. Daar verdeelt hij zijn manschappen in groepen en verslaat en achtervolgt de indringers tot in de omgeving van Damascus. Vervolgens brengt hij zijn broeder Lot terug, met zijn bezittingen, de vrouwen en het volk. De koning van Sodom komt Abram tegemoet naar het Koningsdal. Dat is de plaats waar later Absalom een zuil liet oprichten voor zichzelf en stierf nadat hij in opstand was gekomen tegen zijn vader David (2 Sam. 18:18).

Verwerking:

Lot, eerst een meeloper van Abram, werd weggevoerd als gevangene door de vijand. Onderken jij de listen van de vijand van onze zielen?

7. Abram en Melchizedek, en de koning van Sodom

Genesis 14:18-24

Melchizedek, de koning van Salem (d.i. Jeruzalem), is ook priester van God, de Allerhoogste. Hij brengt brood en wijn voor een maaltijd, en zegt Abram – zegenen is goede dingen over iemand uitspreken. Hij looft God, de Allerhoogste, die Abram de overwinning heeft gegeven. Hierop geeft Abram aan Melchizedek uit dankbaarheid een tiende deel van alles wat hij had meegevoerd.

Melchizedek is een type van Christus, die straks als Koning zal regeren vanuit Jeruzalem. Christus geeft ons nu al brood en wijn als gedachtenismaaltijd (vgl. Matt. 26:26-29). Over de priesterorde van Melchizedek lezen we duizend jaar later in Psalm 110:4, en ook weer duizend jaar daarna in Hebrreeën 5:6, 10; 6:20; 7:17, 21. Melchizedek is een beeld van onze hemelse Hogepriester, de Heere Jezus.

Vervolgens deed de koning van Sodom aan Abram het voorstel: Geef mij de mensen, maar houd de bezittingen voor uzelf. Zo heeft ook de satan tot op heden veel belang bij mensenzielen. De buit mocht Abram houden. Dit weigerde hij echter, zodat die koning later nooit kon zeggen: 'Ik heb Abram rijk gemaakt'. Alleen de onkosten en het levensonderhoud van de strijders liet hij vergoeden. De bondgenoten van Abram die met hem waren meegegaan, kregen dus toestemming om hun deel te nemen van wat de koning van Sodom aanbood.

Het geloof van Abraham werd diverse malen beproefd. In het land Kanaän tot dusver driemaal:

1. Door hongersnood. Abram verlaat het land (met alle gevolgen van dien);
2. De beproeving om Lot los te laten en hem te laten kiezen. Abram zocht geen recht voor zichzelf; het land was immers van God en niet van hem;

3. De veldslag tegen de vijf koningen om Lot te bevrijden. Abram toonde onzelfzuchtig te zijn.

Verwerking:

Herken je de stelling dat God ons geloof beproeft, maar niet verzuimt dit te zegenen!

8. Gods belofte aan Abram

Genesis 15:1-6

Na deze dingen, nadat Abram het loon van de koning van Sodom had geweigerd, kwam het woord van de HEERE tot hem in een visioen. God sprak: 'Wees niet bevreesd, Abram, Ik ben voor u een schild, uw loon zeer groot' (Gen. 15:1).

Maar Abram realiseert zich dat hij nog steeds kinderloos is. Want teleurgesteld zegt hij: straks zal mijn erfenis in bezit komen van deze Eliëzer, die ik in Damascus in mijn huis heb opgenomen. Maar God neemt hem mee naar buiten, toont hem de sterrenhemel en zei: even talrijk als de sterren zal uw nageslacht zijn! Wat heerlijk dat Abraham toen geloofde in de HEERE; en Die rekende hem dat tot gerechtigheid.

Verwerking:

Wat is de overeenstemming tussen het geloof van Abraham en jouw geloof?

9. De verbondssluiting

Genesis 15:7-21

De HEERE belooft Abram nog een keer hem dit land te geven om het in bezit te hebben. Na zijn vraag hoe God dit wilde doen en hem wilde zegenen, krijgt hij de opdracht een driejarige jonge koe te halen, een driejarige geit, een driejarige ram, een tortelduif en een jonge duif en de dieren Hem aan te bieden. Abram deelt ze doormidden en legt de stukken tegenover elkaar; de vogels deelt hij echter niet. Abram valt in een diepe slaap, en hij ziet een rokende oven en een brandende fakkel tussen de stukken doorgaan. Het vuur spreekt van God Zelf, Die Zijn verbond met Abram sluit en belooft het hele land aan zijn nageslacht te geven – vanaf de rivier de Eufraat, d.i. de noordgrens, tot aan de rivier van Egypte in het zuiden (vgl. Ezech. 47:13-20).

Het is een onvoorwaardelijk verbond, dat God met Abram sluit. Een verbond sluiten werd toen ook wel ‘een verbond snijden’ genoemd. Normaliter gingen de beide partijen, die een verbond met elkaar sloten, tussen de dieren door en liepen zij als het ware over een bloedweg. Degene die het verbond verbrak, zou worden gedood. Dit verbond met Abram was echter een eenzijdig verbond van Godswege.

Maar eerst zouden de nakomelingen van Abram in een vreemd land wonen en er onderdrukt worden, vierhonderd jaar lang. Daarna zou de vierde generatie met veel bezittingen terugkeren. Want voordat zij het land konden krijgen, moest de maat van de ongerechtigheid van de Amorieten vol zijn. Amor werd de god van de liefde genoemd. Hun vreselijke zonden waren:

- a. het offeren van hun kinderen aan de Moloch;
- b. homoseksualiteit;
- c. vrouwen die gemeenschap hadden met dieren (vgl. Lev. 18:21-25).

Abraham, de man die God geloofde

Verwerking:

Is het verbond dat God met Abram sloot ook van toepassing op de gemeente?

10. Hagar en Ismaël

Genesis 16

God had nog steeds de moederschoot van Sarai toegesloten. Als een steeds ouder wordend echtpaar wonen ze al tien jaar kinderloos in het land. Sarai stelt Abram voor om haar Egyptische slavin Hagar als bijvrouw te nemen. Ze suggereert: *misschien* zal ik uit haar nageslacht krijgen. In die tijd was dit wel meer gebruikelijk bij kinderloosheid. Sarai zei *misschien*, terwijl God gezegd had: *Weet wel* (vgl. 16:2; 15:13). Korte tijd gaat haar wens in vervulling en wordt Hagar zwanger.

Als Hagar merkt dat ze zwanger is, wordt haar meesteres verachtelijk in haar ogen. Sarai, die ziet dat ze verachtelijk geworden is in de ogen van de slavin, geeft van dit in haar ogen aangedane onrecht Abram de schuld. Abram geeft zijn vrouw toestemming met Hagar te doen naar haar goeddunken. Sarai maakt misbruik van haar macht en wil Hagar een lesje leren door haar te vernederen. Daarop vlucht de zwangere Hagar weg naar de woestijn.

De Engel van de HEERE (d.i. Christus in de gedaante van een engel) vindt haar bij een waterbron. Hij stelde haar twee vragen: (1) Waar kom je vandaan? (2) Waar ga je heen? Hagar kreeg ook de opdracht zich aan het gezag van haar meesteres te onderwerpen. Maar zij krijgt van de Engel de bijzondere toezegging dat er een talrijk nageslacht zou voortkomen uit deze nakomeling van haar en Abram. Ze zal een zoon baren en moet hem Ismaël noemen. Dat betekent: *God hoort!* En Hagar gaf de HEERE, Die tot haar sprak, de naam: U bent de God Die naar mij omziet! Daarom noemt men de naam van die waterput: de put Lachai-Roi (dat betekent: de Levende, Die naar mij omziet).

Teruggekomen bij het huisgezin van Abram baart zij hem een zoon, die hij de naam Ismaël geeft. Abram is dan zesentachtig jaar oud.

Verwerking:

God stelt belangrijke vragen aan de mens. De eerste vraag aan Adam was: Waar ben je? De tweede vraag was: Wat heb je gedaan? De derde en de vierde vraag vinden we hier: Waar kom je vandaan en waar ga je heen? Deze vragen zijn nog steeds actueel voor ieder mens op weg naar zijn eeuwige bestemming (vgl. Gen. 3:9; 4:9; 16:8).

11. Naamsverandering van Abram en Sarai

Genesis 17:1-8

Er verstrijkt een periode van dertien jaar. Als Abram negenennegentig jaar oud is, verschijnt de HEERE opnieuw aan hem. Hij zegt tegen hem: 'Ik ben God, de Almachtige! Wandel voor Mijn aangezicht en wees oprecht. Ik zal Mijn verbond sluiten tussen Mij en u, en u uitermate talrijk maken'. Toen wierp Abram zich met het gezicht ter aarde en God sprak met hem: 'Wat Mij betreft, zie, Mijn verbond is met u! U zult vader worden van een menigte volken. U zult niet meer Abram heten (d.i. verheven vader), maar uw naam zal Abraham zijn (d.i. vader van vele volken)'. Niet alleen volken maar ook koningen zouden uit Abram voortkomen.

Het verbond tussen God en Abraham en zijn nageslacht is een eeuwig verbond. Opnieuw belooft Hij als de *Almachtige* aan Abraham in de toekomst het land tot een eeuwig bezit te zullen geven. Ook van al de nakomelingen geldt dat Hij hun tot een God wil zijn. Dit is de eerste maal in de Bijbel dat God Zichzelf met deze Naam, de Almachtige – El Sjaddaj – bekendmaakt. In Genesis 14 werd God de Allerhoogste – El Eljoon – genoemd.

Verwerking:

Namen in de Bijbel geven iets weer. Denk jij wel eens na over de nieuwe naam die je ontvangen zult? Onze nieuwe naam geeft de relatie met de Vader en de Zoon aan, want de Heer schrijft op ons de Naam van Zijn God. En bovendien de naam van de stad van Zijn God, wat verband houdt met onze pelgrimsreis naar de toekomstige stad. Alsook Zijn nieuwe Naam, de Naam van de Heere Jezus Christus (Openb. 2:17; 3:12).

12. De instelling van de besnijdenis

Genesis 17:9-14

Als teken en bevestiging van dit zojuist gesloten verbond stelt God de besnijdenis in. Alle mannelijke nakomelingen moeten besneden worden en ook alle mannen in zijn huis, zowel slaven als personeel. De besnijdenis moest gebeuren op de achtste dag. De achtste dag is een beeld van een nieuw begin, een nieuwe periode na een afgesloten periode van zeven dagen.

Deze besnijdenis is het uiterlijke teken en zegel van het verbond dat God met Abraham en zijn nakomelingen sloot. Abraham moest leren dat het vlees geen vrucht voor God kan voortbrengen. Daarom moest het mes er in; het wegnemen van de voorhuid betekent het oordeel over het vlees uitspreken. Degene die weigerde zich te laten besnijden moest gedood worden.

Abraham moest leren God te geloven en niet te letten op zijn verstorven lichaam (Rom. 4:19). Wat de les van de besnijdenis inhoudt, leren we ook in latere Bijbelgedeelten (Ex. 4:26; Deut. 10:16; Joz. 5:1-9; Jer. 4:4; 9:25, 26; Hand. 7:10; Rom. 4:11; Kol. 2:11; Fil. 3:3).

Verwerking:

Wat is de geestelijke les van de besnijdenis voor jou?

13. Aankondiging van de geboorte van Izak

Genesis 17:15-22

Sarai ¹ krijgt van God ook een andere naam. Voortaan zal zij Sara genoemd worden, d.i. vorstin. God zal ook haar zegenen en koningen zullen uit haar voortkomen. Toen Abraham dit uit de mond van God hoorde, wierp hij zich met zijn gezicht op de grond en lachte (om zichzelf) en zei bij zichzelf: Zou aan een honderdjarige een kind geboren worden en zou Sara, een negentigjarige vrouw, een kind baren.

God bevestigde opnieuw dat niet alleen Ismaël voor Hem zou mogen leven, maar dat Sara werkelijk een zoon zou baren. En Abraham moet deze zoon de naam Izak geven, d.i. hij lacht. Abraham lacht in geloof. Zijn vrouw Sara zal later lachen in ongeloof (18:12). Maar nadat Izak geboren is, lacht zij van blijdschap (21:6-7). Het verbond zou worden voortgezet in de geslachtslijn van Izak, hoewel God ook het gebed van Abraham voor Ismaël verhoort. Uit hem zouden twaalf vorsten geboren worden en hij zal ook een talrijk nageslacht hebben. Voordat God van Abraham weggaat, belooft Hij dat Sara volgend jaar op deze vastgestelde tijd een zoon zou baren.

Verwerking:

God is getrouw, Zijn beloften falen niet! Toch is wachten op de vervulling voor velen een moeilijke opgave. Hoe ga jij hiermee om?

---

1 d.i. 'prinses'

14. De besnijdenis van Abrahams huisgezin

Genesis 17:23-27

Gehoorzaam aan God besnijdt Abraham op diezelfde dag Ismaël, die dertien jaar oud is, en alle mannelijke leden van zijn huis. En ook Abraham zelf, wordt op negenennegentig jarige leeftijd besneden.

Verwerking:

Abraham handelde volgens de instelling van God. Welke twee dingen heeft de Heere Jezus ingesteld voor de Zijnen? En handel jij in overeenstemming hiermee?

15. God verschijnt aan Abraham bij Mamre

Genesis 18:1-15

In het jaar dat nu is aangebroken, gebeuren er vele dingen. God verschijnt opnieuw aan Abraham. Op een dag zit hij rond het middaguur bij de eiken van Mamre in de opening van zijn tent, en ziet hij drie mannen staan. Uit het verhaal blijkt dat het de Engel van de HEERE is, de Heere Jezus in de gestalte van een engel, vergezeld van twee engelen. Abraham snelt hen tegemoet en biedt hun gastvrij aan om uit te rusten in de schaduw van de bomen. Daarbij biedt hij hun een verfrissing en een maaltijd aan. Abraham geeft zijn vrouw opdracht om koeken te maken voor de gasten. Zelf zoekt hij een kalf uit en geeft een knecht opdracht dit te bereiden.

Aan het einde van de maaltijd vragen zijn gasten: Waar is Sara? Daarop antwoordt Abraham: zij is in de tent. Dan antwoordt Hij, d.i. de Engel van de HEERE: Over een jaar zal Ik bij u terugkomen, dan zal uw vrouw Sara een zoon hebben. Omdat Sara en Abraham beiden oud waren, is het uitgesloten dat Abraham op een natuurlijke manier kinderen kon verwekken en Sara kinderen kon baren.

Vanachter het tentkleed hoorde Sara het gesprek aan met de toezegging van de geboorte van een zoon. Ondanks het feit dat God de naam van het nog ongeborn kind noemt, lacht zij in ongeloof. De HEERE vroeg aan Abraham waarom zijn vrouw Sara had gelachen. Zou er iets voor de HEERE te wonderlijk zijn? Hij bevestigde dat Hij terug zou komen op de vastgestelde tijd, over een jaar. Sara ontkent dat ze had gelachen, maar ze wordt terechtgewezen dat ze dit wel had gedaan.

Verwerking:

Waarom is er voor de HEERE niets te wonderlijk? (vgl. Richt. 13:18; Jes. 9:5; 28:29).

16. Aankondiging van de verwoesting van Sodom en Gomorra

Genesis 18:16-22

Abrahams gasten staan op en kijken in de richting van Sodom. Abraham doet hen uitgeleide. Dan zegt de HEERE: 'Zal ik voor Abraham verbergen wat ik ga doen?' Want hij zal tot een groot en machtig volk worden en alle volken van de aarde zullen in hem gezegend worden. Ik heb hem uitgekozen, opdat hij aan zijn kinderen bevel zou geven om de weg van de HEERE in acht te nemen, door gerechtigheid en recht te doen.

De zonden van Sodom en Gomorra zijn heel zwaar, zegt de HEERE. Ik zal nu afdalen en zien of werkelijk gedaan is zoals de roep luidt die tot Mij gekomen is. De twee mannen, de engelen, gaan dan naar Sodom om het te bezien. Maar Abraham blijft nog staan voor het aangezicht van de HEERE, om voorbede te doen.

Verwerking:

Wat kunnen we leren van de profetie: 'Voorzeker, de Heere HEERE doet niets tenzij Hij Zijn geheimenis heeft geopenbaard aan Zijn dienaren, de profeten' (Amos 3:7; vgl. Gen. 20:7).

17. Abraham bidt voor Sodom

Genesis 18:23-33

Abraham vraagt aan God: 'Zult U ook de rechtvaardige tegelijk met de goddeloze wegvagen?' Vervolgens gaat hij pleiten voor de rechtvaardigen die mogelijk aanwezig zijn in Sodom. Hij vraagt eerst om genade voor de stad, wanneer er vijftig rechtvaardigen zijn. Wilt U de stad sparen omwille van de vijftig? Er kan toch geen sprake van zijn dat U de rechtvaardige samen met de goddeloze doodt? God belooft de stad te sparen als er vijftig zullen zijn.

Vervolgens zegt Abraham vragenderwijs: Zie toch, ik heb het aangedurfd om tot de HEERE te spreken, hoewel ik stof en as ben. Mogelijk ontbreken er vijf rechtvaardigen aan de vijftig? God belooft de stad ook in dat geval te sparen. Dan gaat hij terug naar het aantal van veertig, dertig, twintig, en zelfs niet meer dan tien rechtvaardigen. De HEERE belooft ook omwille van die tien de stad te zullen sparen (vgl. Jer. 5:1).

Daarna gaat de HEERE weg, en keert Abraham terug naar zijn woonplaats. De engelen die Sodom zijn binnengegaan, constateren dat de zonde in die stad vreselijk groot is.

Verwerking:

Wat kunnen we van Abraham leren als voorbidder?

18. De verwoesting van Sodom en Gomorra

Genesis 19:1-29

Tegen de avond komen de twee engelen in Sodom aan. In de poort ontmoeten zij Lot (zijn naam betekent mogelijk 'sluier'). Lot die eerst *bij* Sodom woonde, woont inmiddels *binnen* de stad en maakt zelfs deel uit van het stadsbestuur. Lot biedt hun gastvrij onderdak aan om in zijn huis te overnachten, en daarna hun weg te vervolgen. Aanvankelijk weigeren ze dit en zij zeggen op het plein te willen overnachten. Lot, die het grote gevaar hiervan onderkent, dringt erop aan in zijn huis te overnachten. Ze gaan mee en krijgen een maaltijd aangeboden. Voordat ze gaan slapen, wordt het huis echter omsingeld door de mannen van de stad. De mannen van jong tot oud roepen tegen Lot: Breng de mannen die bij u gekomen zijn naar buiten, zodat wij gemeenschap met hen kunnen hebben.

Lot gaat naar buiten, sluit de deur achter zich en noemt hen '*mijn broeders*'. Hij wil hen ervan weerhouden dit kwaad te bedrijven en gaat zover dat hij zijn beide dochters, die nog maagd zijn, aan hen ter beschikking stelt. Nu willen zij Lot grijpen, omdat hij zich als rechter over hen opstelt, en zij proberen met geweld de deur te openen. Maar op dat ogenblik steken de beide mannen, de engelen, hun hand uit, trekken Lot naar binnen en sluiten de deur. De mannen van de stad worden geslagen met blindheid, van groot tot klein, zodat ze de deuropening van het huis tevergeefs proberen te vinden.

Daarop vragen de beide mannen aan Lot, of hij nog meer familie in de stad heeft. Ze geven hem opdracht die te gaan halen en hen buiten de stad te brengen. Dan vertellen zij het doel van hun komst. Omdat de roep over de zonden in die plaats zo groot is, heeft God hen gezonden om de stad te gronde te richten. Hoe God over dit kwaad denkt, kunnen we ook elders in de Bijbel lezen (o.a. Lev. 18; 20:13; Deut. 23:17-18; Richt. 19:22-24; 1 Kon. 14:24; 15:12; 22:47; 2 Kon. 23:7; Jes. 3:9; Klaagl. 4:6; Rom. 1:24-32; 1 Kor. 6:9-10; 1 Tim. 1:10; 2 Petr. 2:6; Jud.:7).

Lot gaat in de nacht naar zijn beide aanstaande schoonzoons. Zij denken echter dat wat hij vertelt een grap is. Als de dag aanbreekt, dringen de engelen bij Lot erop aan met spoed de stad te verlaten met zijn vrouw en de beide dochters. Als hij blijft talmen, grijpen ze hem, zijn vrouw en de twee dochters bij de hand en leiden hen buiten de stad. Dit gebeurde omdat de HEERE hen wilde sparen. En zij zeggen: 'Vlucht voor uw leven, kijk niet achterom en blijf nergens op deze vlakte staan, vlucht naar het bergland'.

Lot denkt in ongeloof, dit haal ik niet; of hij wil toch niet ver weggaan. En hij vraagt toestemming om in het stadje Zoar (d.i. klein) te mogen verblijven. Hij had immers goedertierenheid verworven. Dit wordt hem toegestaan. Maar de engelen zeggen erbij: Haast u! Met zonsopkomst naderen ze de stad Zoar. Op dat moment laat de HEERE zwavel en vuur uit de hemel over Sodom en Gomorra regenen, en Hij keert deze steden met haar inwoners en de hele vlakte ondersteboven. De vrouw van Lot, die achter hem aanliep, keek echter om en werd een zoutpilaar.

Abraham staat die morgen vroeg op, gaat naar de plek waar hij voor het aangezicht van de HEERE had gestaan om te bidden en te pleiten, en kijkt uit over de vlakte. Hij ziet dat er rook opstijgt als van een brandende oven. Het gebeurde dan ook, toen God de steden daar verwoestte, dat Hij aan Abraham dacht en diens gebed voor zijn neef verhoorde, door Lot uit de stad te leiden alvorens die verwoest werd.

Verwerking:

Hoe actueel zijn de gedragingen van de inwoners van Sodom voor onze tijd? (vgl. Jud.: 7).

19. Moab en Ammon

Genesis 19:30-38

Lot, die te bang is om in Zoar te blijven wonen, vertrekt naar het bergland en gaat daar in een grot wonen met zijn twee dochters. Na verloop van tijd constateert de oudste dochter: Onze vader is oud en er is hier geen man om ons nageslacht te geven. De dochters bedenken een plan en geven hun vader zoveel wijn te drinken, dat hij dronken wordt en daardoor niet merkt dat zijn oudste dochter met hem gemeenschap heeft. Als deze list is gelukt, besluit de jongste dochter dit de volgende nacht te herhalen.

Lot merkt het niet op, en is zich niet bewust van deze daad van incest. Beide dochters worden zwanger van hun vader. Als de oudste dochter een zoon ter wereld brengt, noemt zij hem Moab (d.i. 'zoon van mijn vader', uit hem voortgekomen). Nadat de jongste dochter ook een zoon ter wereld brengt, noemt zij hem Ben-Ammi (d.i. 'zoon van mijn volk', of mijn verwant). Hun nakomelingen zijn de Moabieten en de Ammonieten geworden.

Verwerking:

Wat is het grote gevaar voor een christen die geestelijk in slaap valt?

20. Abraham en Abimelech

Genesis 20:1-18

Abraham gaat dan verder naar het Zuiderland en vestigt zich tussen Kades en Sur, en hij verblijft als vreemdeling te Gerar, in het grensgebied van het land Kanaän. Net zoals in Egypte, vertelt hij ook hier: Sara is mijn zuster. Een halve waarheid is echter een hele leugen. Wat Abraham in Egypte had willen voorkomen, gebeurde ook nu. Abimelech, de koning van Gerar, stuurde een bode en laat Sara ophalen. Maar voordat Abimelech gemeenschap met haar heeft, spreekt God 's nachts in een droom tegen hem en zegt: Je gaat sterven, want de vrouw die je genomen hebt, is met een man getrouwd!

Abimelech beroept zich op het feit dat Sara had gezegd: Hij is mijn broer en dat Abraham had gezegd: Zij is mijn zuster. 'Ik heb haar met een oprecht hart en zuivere handen genomen'. Daarop zegt God in de droom: Ik weet dit, daarom heb Ik u ervan weerhouden tegen Mij te zondigen en niet toegelaten haar aan te raken. Geef de vrouw aan die man terug, dan zal Ik u in leven laten; en laat hij voor u bidden, want hij is een profeet! Als u haar niet teruggeeft, weet dan dat u zeker zult sterven en al wat van u is.

Abimelech roept zijn dienaren bijeen en vertelt hun wat hem in de droom is meegedeeld. Het gevolg is dat allen bevreesd raken. Vervolgens roept hij Abraham ter verantwoording en zegt: Wat hebt u ons aangedaan, dat u over mij en mijn koninkrijk een grote zonde hebt gebracht? Daarop zei Abraham: Ik dacht, er is geen vrees voor God in deze plaats; daarom zullen zij mij omwille van mijn vrouw doden! Hij had echter de situatie in Gerar totaal verkeerd ingeschat, zij hadden *wel* vrees voor God.

Abraham leerde door schade en schande de les: Vrees voor mensen spant een strik, maar wie op de Heere vertrouwt, is onaantastbaar (Spr. 29:25). Nu biecht hij de list op die hij meer dan vijftientig jaar

geleden had bedacht: In elke plaats waar ze zouden komen, zou Sara moeten vertellen dat hij haar broer was. Abimelech geeft aan Abraham een groot geschenk van slaven, slavinnen en vee, en schenkt hem zijn vrouw Sara terug. Zij konden nu beiden gaan en staan in het land, waar ze maar wilden. Daarbij zei Abimelech tegen Sara: Ik heb uw broer – dat is ironisch bedoeld, hij zegt niet ‘uw man’ – duizend zilverstukken gegeven om het weer goed te maken, voor u en allen die bij u zijn. U bent vrijgeleit.

Abraham bidt tot God, en God geneest Abimelech en zijn volk, zodat zijn vrouw en de andere vrouwen weer kinderen konden krijgen. Want de HEERE had alle baarmoeders van de vrouwen te Gerar toegesloten. Na deze belijdenis van hun jarenlange geheime leugen werden niet alleen de baarmoeders van de vrouwen in Gerar geopend, maar opende de HEERE ook de baarmoeder van Sara².

Verwerking:

Wat is het grote gevaar van een christen die niet midden op de paden van het recht wandelt? (Spr. 8:20).

-
- 2 In het falen van Abraham en Sara in deze episode onderkennen we weer een list van de satan. Die wist dat het Nageslacht van de vrouw hem de kop zou vermorzelen, en dat in het Nageslacht van Abraham en Sara alle volken op de aarde zouden worden gezegend. Daarbij had God al aangekondigd dat de beloofde zoon, Izak, binnen een jaar zou worden geboren. Hoewel God, de Almachtige, had gezegd: Wandel voor Mijn aangezicht en wees oprecht, faalden zij hierin. Maar Hij waakte over hen en verijdelde het sluwe plan van de satan, zodat Sara niet zwanger kon worden van iemand anders dan Abraham. De Almachtige greep in, om Zijn woord gestand te doen, en Hij was hun Schild.

21. Izak geboren en Ismaël weggestuurd

Genesis 21:1-21

Zoals de HEERE had aangekondigd, deed Hij ook. Sara werd zwanger en baarde Abraham in zijn ouderdom nog een zoon, op de tijd die God had genoemd en vastgesteld. Als Izak acht dagen oud is, wordt hij besneden door zijn honderdjarige vader Abraham. Nu lacht Sara van blijdschap, dit had God haar geleerd. Ieder die dit hoort, zal meelachen en delen in de vreugde van dit echtpaar.

Op de dag dat Izak van de borst af is, ongeveer 5 jaar oud, richt Abraham een grote maaltijd aan. Ismaël is intussen een jongeman geworden. Sara ziet dat de zoon van Hagar, de Egyptische slavin, spottend lacht om de kleine Izak. Eerder zagen we dat Abraham in geloof lachte en Sara eerst in ongeloof lachte, maar later van blijdschap. Maar de spotlach om haar zoon, de toekomstige erfgenaam, verdraagt ze niet. Sara zegt tegen Abraham: Jaag deze slavin en haar zoon weg, want deze zoon zal niet erven met mijn zoon! Over de betekenis hiervan lezen we meer in Galaten 4.

Hoewel Abraham dit zijn vrouw erg kwalijk neemt, zegt God tegen Abraham: Luister naar haar stem, want alleen het nageslacht van Izak zal uw nageslacht genoemd worden. Omdat Ismaël ook uw nageslacht is, zal Ik hem ook tot een groot volk maken. De volgende morgen staat Abraham vroeg op, neemt brood en een zak water, geeft dit aan Hagar en ook het kind en stuurt hen weg. Onderweg dwalen ze rond in de woestijn van Berseba; het water raakt op en ze dreigen te sterven. Haar uitgeputte kind legt Hagar onder een struik. Ze kan het sterven van haar kind niet aanzien. Als ze op enige afstand is gaan zitten, begint ze luid te huilen.

Maar God hoort de stem van de jongen (hij heeft kennelijk ook tot God geroepen). De Engel van de HEERE zegt tegen haar: 'Wat is er met u, Hagar? Wees niet bevreesd, want God heeft naar de stem van de

jongen, die daar ligt, geluisterd. Sta op, til de jongen overeind en houd hem met uw hand goed vast, want Ik zal hem tot een groot volk maken'. God opent haar ogen, zodat zij een waterput zag en zij konden drinken. God was met de jongen en hij werd groot. Hij woonde in de woestijn Paran en werd een boogschutter. Zijn moeder neemt voor hem een vrouw uit het land Egypte.

Verwerking:

Hoe ga jij om met spotters? (Ps. 1:1; 2 Petr. 3:3; Jud.:18; Gal. 6:7).

De spotter Ismaël riep kort erna tot God. De Heere hoort het spotten, maar Hij ziet ook het huilen en verhoort het gebed!

22. Het verbond tussen Abraham en Abimelech

Genesis 21:22-34

In die tijd zei Abimelech tegen Abraham: 'God is met u bij alles wat u doet'. Vervolgens vraagt hij de aartsvader: Zweer mij hier bij God dat u mij, mijn zoon, of mijn kleinzoon niet bedriegen zult. In overeenstemming met de goedertierenheid die ik u bewezen heb, moet u mij en het land, waarin u als vreemdeling verblijft, ook goedertierenheid bewijzen.

Abraham zei: Ik zweer het. Maar hij wees hem eerst terecht over een waterput die de dienaren van Abimelech hem met geweld afgenomen hadden. Hier had Abimelech nog niet eerder van gehoord. Toen nam Abraham kleinvee en runderen en gaf die aan Abimelech en zij beiden sluiten een verbond. Abraham geeft ook apart zeven oilammeren als bewijs dat hij die waterput had gegraven. Omdat zij beiden daar een eed hebben gezworen, noemde men die plaats Berseba, d.i. put van de eed (vgl. Gen. 26:23; 1 Kon. 19:3). Abimelech keert met zijn legeroverste terug naar het land van de Filistijnen. En Abraham plant een tamarisk in Berseba, en hij riep daar de Naam van de HEERE, de eeuwige God, aan. Hij verblijft vele dagen als vreemdeling in die streek.

Verwerking:

Omstanders zien het falen van gelovigen, maar ook hoe de Heere met hen is. Herken je dit? Wat betekende de put Berseba voor Abraham? Waaruit bestaan jouw geestelijke bronnen en waterputten?

23. Het offer van Abraham

Genesis 22:1-19

In dit hoofdstuk zien we Abraham en zijn zoon Izak als een bijzonder beeld van God de Vader en God de Zoon. De Vader offerde Zijn Zoon op het kruis, en de Zoon gaf Zichzelf hierbij vrijwillig over. Er wordt in Genesis 22 voor de eerste maal in de Bijbel over liefde geschreven. De liefde van Abraham voor Izak in dit hoofdstuk is een beeld van de liefde van de Vader voor Zijn Zoon, de Heere Jezus. De tweede keer dat er over liefde wordt geschreven, volgt in het slotvers van Genesis 24. Daar spreekt het van de liefde van Christus voor Zijn bruid. De derde keer gaat het over de liefde van Jakob, de vader van de stammen van Israël, voor Rachel. Dit is een beeld van de liefde van God voor Israël (Gen. 29:18; Hos. 12:13).

Zoals Abraham en Izak als vader en zoon samen naar Moria gingen (vs. 6, 8, 19; vgl. Joh. 16:32), zo is de Vader samen met Zijn Zoon naar Golgotha gegaan. Toen de Heere Zichzelf aan het kruis opofferde, was de Vader erbij. Die legde Hem als het ware op het hout. Jezus werd weliswaar door God verlaten in de drie uren van duisternis, maar dit was om onze zonden. Uit het offer op Moria kunnen we leren wat het voor God betekende Zijn enige Zoon te offeren. De enige = de unieke (Hebr. *jachied*). De Heere Jezus was drie en dertig jaar oud, toen Hij Zichzelf overgaf op het kruis en het zwaard van God tegen Hem ontwaakte. Hij droeg het oordeel over de zonden van allen die in Hem zouden geloven. Toch was Hij de Man, Die Gods Metgezel is (Zach. 13:7, vgl. Micha 6:6-8).

En het gebeurde na deze dingen, lezen we in Genesis 22:1. Waarschijnlijk was Izak al zo'n dertig jaar oud, toen God het geloof van Abraham geweldig op de proef stelde. God zei op een vragende manier tegen Abraham: 'Neem toch uw zoon, uw enige, die u liefhebt, Izak, ga naar het land Moria en offer hem daar als brandoffer op een van de bergen die Ik u noemen zal'.

Zonder aarzelen gaat Abraham de volgende morgen vroeg op weg met zijn zoon, de knechten, de ezel en het hout. Als ze op de derde dag die plaats in de verte zien liggen, krijgen de knechten de opdracht daar te blijven wachten met de ezel. De derde dag is in de Bijbel de dag van nieuw leven, de dag van de opstanding. Abraham zegt tegen zijn knechten: 'Ik en de jongen zullen daarheen gaan. Als wij ons neergebogen hebben, zullen wij bij jullie terugkeren'. Zo gaan zij beiden samen.

We lezen viermaal dat Abraham iets *nam*: hij nam twee van zijn knechten en Izak, zijn zoon; hij nam het hout; hij nam het vuur en het mes in zijn hand; hij nam het mes om zijn zoon te slachten (vs. 3, 6, 10).

Op de vraag van Izak naar het lam voor het brandoffer, antwoordt Abraham: 'God zal Zichzelf voorzien van het lam voor het brandoffer, mijn zoon'. In dat geloof gingen zij beiden samen verder. Op de plaats die God had genoemd bouwde Abraham een altaar (1); hij schikte het hout erop (2); hij bond zijn zoon Izak (3); hij legde hem op het altaar (4); hij strekte zijn hand uit (5); hij nam het mes om zijn zoon te slachten (6). Maar op het moment dat Abraham de zevende handeling wil verrichten, roept de Engel van de HEERE vanuit de hemel en zei: Abraham, Abraham! Steek uw hand niet uit naar de jongen en doe hem niets. Want deze daad van Abraham leverde het bewijs dat hij God onvoorwaardelijk geloofde. Maar toen God Zijn Zoon offerde, verrichtte Hij ook de laatste, de zevende handeling. Toen trof het zwaard Hem!

In dit gedeelte zien we ook zes aspecten van het geloof van Abraham:

1. zijn gehoorzaamheid (vs. 3);
2. zijn verwachting (vs. 5);
3. het werk (vs. 6);
4. de zekerheid (vs. 8);
5. de volharding (vs. 9);
6. de bekroning.

Abraham had eerder getoond dat hij geloofde dat God uit zijn verstorven lichaam leven kon wekken en hem op bovennatuurlijke wijze een zoon

kon geven. Nu liet Abraham zien dat hij geloofde dat God zijn zoon uit de dood zou opwekken, als hij Izak in opdracht van Hem moest offeren. In die tijd gebeurde het vaker dat mensen kinderen aan de afgoden offerden. God vraagt geen mensenoffers. Hij offerde echter wel plaatsvervangend Zijn eigen Zoon voor zondige mensen.

Abraham ziet dan een ram in de verwarde struiken (eigenlijk: doornstruiken). Hij neemt de ram en offert dit dier in de plaats van zijn zoon. Toen noemde hij die plaats: 'De Heere zal erin voorzien'. Op dezelfde berg kwam later het oordeel over Israël tot stilstand op de dorsvloer van Arauna. Hier werd ook de tempel gebouwd, en achthonderd meter ten noorden hiervan, is Christus gekruisigd op de heuvel Golgotha (vgl. 1 Kron. 21:18-22:1; 2 Kron. 3:1).

Wanneer God iemand tweemaal bij zijn naam roept, gebeurt dit steeds in bijzondere omstandigheden (Gen. 22:11; 46:2; Ex. 3:4; 1 Sam. 3:10; Luk. 11:41; 22:31; Hand. 9:4; vgl. Matt. 23:37; Luk. 8:24). Hier zien we dat de Engel van de HEERE voor de tweede maal vanuit de hemel roept en tegen Abraham zegt: 'Ik zweer bij Mijzelf, omdat u dit gedaan hebt en Mij uw zoon, uw enige, niet onthouden hebt, zal Ik u rijk zegenen, Ik zal u talrijk maken en in Uw Nageslacht zullen alle volken van de aarde gezegend worden'. Met andere woorden: Uit een nakomeling van Izak zou eenmaal de Messias worden geboren, Die het Zaad van de vrouw is. Daarna keerden Abraham en Izak terug naar de knechten en zij gingen samen op weg naar Berseba, en Abraham bleef daar wonen.

Verwerking:

Wat betekent het voor jou dat God de Vader Zijn Zoon op het kruis offerde voor zondaars? Wat kun jij leren van de zes fasen van de beproeving van Abraham in dit hoofdstuk?

24. De zonen van Milka

Genesis 22:20-24

Na deze dingen krijgt Abraham de boodschap te horen dat zijn broer Nahor bij Milka, hun nicht – zij was immers de dochter van hun broer Haran –, acht zonen had gekregen. De jongste zoon van Nahor was Bethuel, de vader van Laban en van Rebekka.

Verwerking:

Abraham krijgt bericht over zijn familie. Zijn familiebetrekkingen belangrijk, ook in geestelijk opzicht (vgl. 2 Joh: 4)?

25. Dood en begrafenis van Sara

Genesis 23:1-20

Sara stierf op de leeftijd van honderdzevenentwintig jaar in Kirjath-Arba, het tegenwoordige Hebron. Abraham was toen honderdzevenendertig jaar oud, en Izak zevenendertig jaar. Sara is de enige vrouw in de Bijbel waarvan de leeftijd wordt vermeld toen ze stierf. Abraham ging de tent binnen om rouw over haar te bedrijven en zijn geliefde te bewenen. Hij verwerkt het verdriet en staat op. Hij gaat weg van zijn dode en doet Efron, de Hethiet, het verzoek om een begraafplaats voor haar te mogen kopen. Na wat onderhandelingen koopt hij de akker met de grot Machpela, die aan de rand van de akker ligt, voor de volle prijs van vierhonderd zilveren sikkels (een sikkel woog ca. 10 à 13 gram). Hoewel Abraham als vreemdeling in het land Kanaän woonde en God beloofd had het land aan zijn nageslacht te geven, was dit stuk land zijn eerste rechtmatige bezit. Machpela betekent 'dubbele grot', en Mamre 'kracht'. Het is de erfelijke begraafplaats geworden van de aartsvaders.

Gelovigen begraven hun doden in de verwachting van de dag van de opstanding (vgl. Gen. 23:19; 35:20; 50:13, 25-26; Deut. 34:6; Job 19:25-26; Joh. 19:42). De Joden verwachtten dat met de komst van de Messias de doden zullen opstaan (vgl. Joh. 11:24; 1 Thess. 4:13-17; 1 Kor. 15:12-23; Openb. 20:5-6; 11-13). De heidenen verbrandden vaak de lichamen van de doden. Vandaar ook de uitdrukking: *het stoffelijk overschot*. Gelovigen begraven, of *zaaien* eigenlijk het lichaam van hun geliefden met het oog op de opstanding. Het begraven wordt daarom in één adem genoemd met de opstanding (1 Kor. 15:3, 35-54).

Verwerking:

Om welke reden begraven de gelovigen het lichaam van geliefden die gestorven zijn?

26. Het huwelijk van Izak met Rebekka

Genesis 24:1-67

In het huwelijk van Izak met Rebekka zien we typologisch een beeld van de Heere Jezus en de gemeente. Het spreekt van Christus Die, nadat Hij is gestorven en opgestaan uit de dood, een bruid ontvangt. Hij is de Bruidegom, de Erfgenaam van alle dingen, en Hij is één met Zijn bruid. Zoals vader Abraham alle bezittingen aan zijn zoon schonk, zo heeft God de Vader alle dingen in handen van Christus gelegd (Ps. 8:7; Rom. 8:17; Ef. 1:18). Als gelovigen zijn wij erfgenamen van God en mede-erfgenamen van Christus. De naam van de knecht van Abraham wordt in deze geschiedenis niet genoemd. De knecht is hier een beeld van de Heilige Geest, Die zondaars tot Christus leidt.

Abraham is oud en op dagen gekomen en de HEERE had hem in alles gezegend. Alleen had hij nog geen nageslacht gezien via zijn zoon Izak, de erfgenaam. Daarom geeft hij opdracht aan zijn knecht, de bestuurder van zijn huis, waarvan hij eerst vermoedde dat die zijn erfgenaam zou worden, dus waarschijnlijk Eliëzer (Gen. 15:2), om voor Izak een vrouw te nemen uit zijn familiekring in Haran. Hij mocht hiertoe niet naar de Kanaänieten gaan, maar naar zijn familie in Mesopotamië, het land waaruit hij was vertrokken naar Kanaän. Hij moest naar de stad gaan van Nahor, zijn broer. Hij mocht echter zijn zoon nooit terugbrengen naar het land waar hij vandaan kwam. In het geloof zegt Abraham: God zal Zijn engel voor u uitzenden. Als deze afspraak met een eed is bekrachtigd, gaat de knecht met tien kamelen en allerlei kostbaarheden op reis.

Na een lange reis komt de karavaan aan bij de stad van Nahor. Buiten de stad laat de knecht van Abraham zijn kamelen neerknielen bij de waterput. Het is tegen de avond, de tijd dat de vrouwen water komen putten. De knecht bidt of de HEERE, de God van zijn meester, hem voorspoedig wil maken en aan Abraham Zijn goedheid wil betonen. Hij vraagt als een bewijs van Gods leiding dat het meisje dat hij zal vragen

om water uit haar kruik, ook zal aanbieden de kamelen drinken te geven, zodat hij weet dat dit meisje bestemd is voor Izak.

Hij is nauwelijks uitgesproken, als de HEERE zijn gebed verhoort. Rebekka, de dochter van Bethuel, was erg knap om te zien, en nog een maagd. Zij daalt af naar de bron en vult haar kruik en klimt weer naar boven. Direct loopt de dienaar snel naar haar toe en vraagt: Laat mij toch wat water uit uw kruik drinken. Dit doet zij, waarop zij vervolgens aanbiedt ook voor al zijn kamelen water te putten. Zwijgend slaat de knecht haar gade om te zien of de HEERE zijn weg voorspoedig gemaakt heeft. Na het drenken van de kamelen geeft hij haar een gouden ring en twee armbanden en hij vraagt wie zij is. Nadat ze verteld heeft dat ze de dochter van Bethuel is, zegt ze: Er is bij ons zowel stro als voer in overvloed en ook plaats om te overnachten. Daarop knielde die man en boog zich voor de HEERE neer om Hem te danken voor de wonderlijke verhoring van zijn gebed. Intussen loopt het meisje snel naar huis om te vertellen wat er gebeurd was bij de waterput. Als Laban, de broer van Rebekka, het verhaal van zijn zus hoort en de sieraden ziet die zij had gekregen, gaat hij naar de bron en nodigt de man uit bij hen te overnachten.

Terwijl de knecht van Abraham en de mannen die bij hem zijn worden verfrist door een voetwassing en de dieren worden verzorgd, wordt er een maaltijd bereid. Voor de maaltijd plaatsvindt, vertelt de reiziger dat hij een dienaar van Abraham is, die rijk gezegend is door de HEERE. En dan legt hij tot in details uit wat het doel van zijn komst naar deze plaats is en hoe God hem tot dusver wonderlijk heeft geleid door de ontmoeting met Rebekka. Ook vertelt hij dat zijn heer zijn hele bezit aan zijn zoon Izak heeft geschonken. Daarna vraagt hij Laban en Bethuel naar hun reactie. Beiden kunnen niet anders antwoorden dan: 'Dit komt bij de HEERE vandaan (...). Zie, Rebekka staat voor u. Neem haar mee en ga heen: laat zij de vrouw van de zoon van uw heer worden'. Toen de knecht deze woorden hoorde, buigt hij zich opnieuw ter aarde voor de HEERE. En haalt hij allerlei kostbare geschenken tevoorschijn en

overhandigt die aan Rebekka, en ook aan haar moeder en haar broer. Daarna vond de maaltijd plaats en overnachtten zij daar.

De volgende morgen vroeg de dienaar om toestemming om terug te keren naar zijn heer. Maar haar broer en haar moeder wilden graag dat ze nog een dag of tien bij hen zou blijven. Nadat ze Rebekka om haar mening vragen, geeft zij te kennen gereed te zijn om te vertrekken. Hierop krijgt zij toestemming van de familie om dezelfde dag mee op reis te gaan, en haar voedster mag ook mee. Na het uitspreken van de zegenbede dat zij tot een groot volk mag worden, bestijgen zij de kamelen en vertrekken.

Als ze na verloop van tijd in het Zuiderland aankomen, komt Izak hen tegemoet uit de richting van de put Lachai-Roï, de plaats waar hij woonde. Tegen het vallen van de avond was Izak naar buiten gegaan om te bidden. Hij slaat zijn ogen op en ziet de karavaan van de knecht aankomen. Ook Rebekka slaat haar ogen op en ziet Izak; zij laat zich snel van de kameel glijden en zegt tegen de dienaar: 'Wie is die man die ons in het veld tegemoet komt lopen?' Hij antwoordt: 'Dat is mijn heer.' Toen pakte zij haar sluier en bedekte zich. Dat duidt aan dat voortaan alleen Izak haar schoonheid mag zien, ze is helemaal voor hem! De dienaar vertelde Izak al de dingen die hij gedaan had. Dan brengt Izak haar in de tent van zijn moeder Sara. En hij nam Rebekka en zij werd hem tot vrouw en hij had haar lief! Zo vind Izak troost na de dood van zijn moeder.

Uit deze geschiedenis en de manier waarop zij als man en vrouw door de Heere bij elkaar zijn gebracht, kunnen wij veel lessen leren. We zien hier namelijk de volgende dingen:

1. geen ongelijk juk vormen met een ongelovige (vs. 3);
2. hij trouwt een maagd (vs. 16);
3. de leiding van God hierbij (vs. 27);
4. biddend wachten (vs. 63);
5. ze slaan allebei hun ogen op (vs. 64);
6. zij sluijverde zichzelf om helemaal voor hem te zijn (vs. 66);

7. hij bracht haar in zijn ouderlijk huis (vs. 67);
8. hij nam haar tot vrouw (vs. 67);
9. hij had haar lief (vs. 67);
10. hij vond troost bij haar (vs. 67).

Verwerking:

Omschrijf wat het voor jou betekent te behoren bij de gemeente, die de bruid van Christus is?

Welke tien lessen kunnen we in de eenentwintigste eeuw leren van de totstandkoming van dit huwelijk?

27. Andere nakomelingen van Abraham

Genesis 25:1-6

We noemden reeds eerder dat Abraham een bijvrouw had, die Ketura heette. Uit dit huwelijk werden zes zonen geboren (Gen. 25:1-6; 1 Kron.1:32). Wanneer hij haar als bijvrouw nam, vermeldt de Bijbel niet. Deze zes zonen werden ook stamvaders van diverse volken. In totaal heeft Abraham dus acht zonen gekregen.

Maar al zijn bezittingen schonk Abraham aan Izak, de erfgenaam. De zonen van Ketura stuurde hij, toen hij nog leefde, bij zijn zoon Izak vandaan in oostelijke richting, naar het Oosterland.

Verwerking:

Wat is zo bijzonder in het leven van Abraham na de geboorte van Izak?

Noem het nadeel van een groot leeftijdsverschil tussen huwelijkspartners?

28. Abraham sterft

Genesis 25:7-11

Toen Abraham honderdvijfenzeventig jaar oud was, stierf hij. In goede ouderdom en van het leven verzadigd gaf hij de geest. Zijn zonen Izak en Ismaël begraven hem in de grot van Machpela, op het land dat hij had gekocht van Efron, de Hethiet. Daar had hijzelf zijn vrouw Sara begraven.

Na de dood van zijn vader zegende God Izak; en hij ging wonen bij de put Lachai-Roi.

Verwerking:

Regelmatig gebeurt het dat een begrafenis ook een soort familiereünie is. Waarom is het goed dat kinderen gezamenlijk hun ouders begraven?

29. De zonen van Ismaël

Genesis 25:12-18

In deze perikoop worden de namen van de twaalf zonen van Ismaël vermeld. Deze zonen vestigden zich in hun dorpen en tentenkampen. Het waren twaalf vorsten, ingedeeld naar hun stammen.

Ismaël is honderdzevenendertig jaar oud geworden, als hij sterft en met zijn voorgeslacht wordt verenigd.

Verwerking:

Waaruit bestaat het verschil tussen de zegen die Ismaël ontving, en de zegen die Izak ontving?

30. Jakob en Ezau

Genesis 25:19-34

In dit gedeelte worden de drie aartsvaders – Abraham, Izak en Jakob – samen genoemd. Toen Izak geboren werd, was Abraham honderd jaar oud. Abraham werd honderdvijfenzeventig jaar oud. Izak was dus al vijfenzeventig jaar oud, toen zijn vader Abraham stierf.

De zoons van Izak, Ezau en Jakob, werden geboren toen Izak zestig jaar oud was. Toen Abraham stierf, hadden zijn kleinzoons Jakob en Ezau dus al de leeftijd van vijftien jaar bereikt. Evenals Sara, de moeder van Izak, onvruchtbaar was, was dit met Izaks eigen vrouw ook het geval. Na een vurig gebed in het bijzijn van zijn vrouw werd het gebed verhoord door de HEERE en werd Rebekka zwanger van de tweelingbroers Ezau en Jakob.

Verwerking:

Wat kunnen Jakob en Ezau meegekregen hebben van hun grootvader?

Wat kunnen grootouders vandaag de dag betekenen voor hun kleinkinderen?

31. De naam Abraham

Bij zijn roeping had God beloofd dat Hij de naam van Abram groot zou maken (Gen. 12:2). De naam Abram, later Abraham – dat betekent ‘vader van vele volken’ (Gen. 17:5) –, wordt ongeveer driehonderd maal genoemd in de Bijbel.

Verwerking:

Ben jij blij dat je naam opgeschreven staat in de hemel (vgl. Luk. 10:20)?

Abraham, de man die God geloofde

Deel II - Verwijzingen in het Nieuwe Testament

Abraham als type en voorbeeld

1. De schoot van Abraham

Lukas 16:19-31

In dit Bijbelverhaal, dat geen gelijkenis is, legt de Heere Jezus uit dat de zielen van de ontslapen gelovigen zich in een gelukzalige plaats van rust bevinden. Dit noemde Hij 'de schoot', d.i. de liefdevolle nabijheid van Abraham. De arme man uit die geschiedenis werd na zijn sterven door engelen gedragen naar de schoot van Abraham. Die plaats wordt nu ook wel het Paradijs genoemd, of het met Christus zijn (Luk. 23:43; Fil. 1:23).

Toen de rijke man stierf, sloeg hij zijn ogen op in de hades. Het is een plaats van vreselijke pijn waar de zielen van de gestorvenen zich bevinden, die in hun leven niet opnieuw geboren zijn maar ongelovig zijn gebleven. De rijke man was zich ten volle ervan bewust waar hij was, gescheiden van God. Hij kreeg een blik in de plaats van zegen en riep tot vader Abraham of hij Lazarus naar zijn broers wilde sturen. Dit was echter niet mogelijk, er was tussen beide plaatsen een grote kloof. Zij die van God verwijderd zijn, zijn de 'doden'; er is alleen leven als er een relatie met God is. De doden hebben wel een bestaan, met o.a. herinnering, bewustzijn en gevoel; ze leven in dit vreselijke besef altijd verder.

Verwerking:

Wat was vóór de komst van Christus bekend over de plaats waar de zielen en de geesten van de gestorvenen zijn? Wat is het grote onderscheid tussen beide plaatsen?

2. Abraham heeft de dag van Christus gezien

Johannes 8:31-59

Op een dag waren velen van de Joden onder de indruk van de woorden die de Heere Jezus sprak op het tempelplein. Alleen door te laten zien dat zij in Zijn woord zouden blijven, kon blijken of zij waarlijk vrij waren. Zij antwoordden echter dat zij Abrahams nageslacht waren, en nooit iemands slaven waren geweest. Hoewel zij wat hun natuurlijke afstamming betrof inderdaad kinderen van Abraham waren, deden zij niet de werken van Abraham; en daarom behoorden zij niet tot zijn geestelijk nageslacht. Ze hadden in werkelijkheid de duivel tot vader.

Ze begrepen de woorden niet dat iemand die in Christus geloofde, de dood niet zou zien. Dat wil zeggen, de eeuwige dood, oftewel de tweede dood. En daarom zeiden ze: Abraham en de profeten zijn toch ook gestorven! U bent nog geen vijftig jaar, en hebt U Abraham gezien? Daarop antwoordde Jezus: 'vóór Abraham werd, ben Ik' (Joh. 8:58). Daarbij lasterden ze Zijn afkomst en Zijn wonderlijke geboorte, door te beweren dat Hij uit hoereriej was geboren. En dat ondanks het feit dat Zijn geboorte uit een maagd door de profeet Jesaja was voorzien, en Zijn naam in de geslachtsregisters stond vermeld als het Nageslacht van Abraham. Hij was immers ingeschreven in Bethlehem als nakomeling van David (Jes. 7:14; Matt. 1; Luk. 2:1-7; 3:23-38).

Abraham, uw vader, verheugde zich erop dat hij Mijn dag zou zien, sprak de Heere Jezus, en hij heeft die gezien. Hoewel dit niet expliciet wordt vermeld in de Bijbel, lijkt het erop dat Abraham Zijn dag heeft gezien bij zijn roeping. Hij heeft de stad gezien die fundamenten heeft, waarvan God de Bouwer en Ontwerper is (Hebr. 11:10). 'Mijn dag' is de dag van de verschijning van Christus in heerlijkheid. Die dag heeft Abraham in het geloof van tevoren gezien, en die dag verheugde hem. Hij heeft de dag van de openbaring van de Zoon in deze wereld, en de vestiging van Zijn rijk, in het geloof aanschouwd.

Verwerking:

Hoe kun je laten zien dat je werkelijk vrij bent? Waaraan zijn kinderen van God en de kinderen van de duivel te herkennen? Wat betekent voor jou de dag van Christus en verheug jij je hierop?

3. Abraham heeft de God der heerlijkheid gezien

Handelingen 7:2-3

In de rede tot de Joodse Raad verhaalt Stefanus de geschiedenis van hun stamvader Abraham (Hand. 7:1-8, 17, 32). Hij brengt hen in herinnering dat de God der heerlijkheid aan Abraham was verschenen, toen hij nog in Mesopotamië was. En dat Hij hem had geroepen om uit zijn land te gaan en te gaan naar het land dat God hem zou wijzen.

Als de God van de heerlijkheid heeft Hij Zichzelf in Jezus Christus geopenbaard, Die nu de Heer der heerlijkheid is (1 Kor. 2:8; Jak. 2:1). God is ook de Vader der heerlijkheid (Ef. 1:17). En daarbij is Hij één met de Geest der heerlijkheid (1 Petr. 4:14).

Verwerking:

De verschijning van de God der heerlijkheid aan Abraham had een blijvende uitwerking op zijn leven. Kun jij ook terugzien op een ontmoeting met God, door de Geest van God, waaraan je een blijvende herinnering hebt?

4. Abraham is door het geloof gerechtvaardigd

Romeinen 4

In de brief aan de gelovigen te Rome legt Paulus het principe uit hoe God de gevallen mens kan rechtvaardigen. In hoofdstuk vier wordt het voorbeeld van Abraham genoemd. Driemaal wordt hij in dit hoofdstuk genoemd. Het gaat erom te wandelen in de voetsporen van het geloof van Abraham (vs. 12); Abraham is de (geestelijke) vader van alle gelovigen (vs. 16); Abraham is de vader van vele volken (vs. 18).

Abraham leefde niet onder de wet. Hij kon door de wet dus geen gerechtigheid verwerven, maar hij *geloofde* God. En juist dat geloof rekende God hem tot gerechtigheid. Als een zegel van de gerechtigheid van het geloof heeft Abraham het teken van de besnijdenis ontvangen. David was wel onder de wet. Ook zijn zonden werden hem, nadat hij hiervan belijdenis had gedaan, vergeven en niet toegerekend. Zo zien we dat beide personen, zowel Abraham als David, werden gerechtvaardigd op grond van genade en geloof.

Abraham geloofde dat God de doden levend kon maken en dingen tevoorschijn kon roepen die er niet waren, alsof zij waren. Hij twijfelde niet door ongeloof, maar sterkte zich in het geloof en gaf God de eer. Abraham was ten volle verzekerd dat God bij machte was te doen en te geven wat Hij had beloofd. Om die reden werd zijn geloof hem tot gerechtigheid gerekend. Voor hen die wandelen in de voetstappen van Abraham – die de vader van alle gelovigen is –, en die dus ook op deze wijze in God geloven, geldt hetzelfde principe. God rekent als loon de rechtvaardiging toe aan allen die geloven in Hem, die Jezus onze Heere uit de doden heeft opgewekt. Christus is overgeleverd om onze zonden en opgewekt om onze rechtvaardiging. Zijn opstanding is het bewijs dat God Zijn plaatsvervangend offer heeft aangenomen.

In Romeinen 4 gaat het om het geloof van Abraham, de stamvader van de Joden. De Joden beroemden zich erop dat *zij* de wet hadden

ontvangen, in contrast met de heidenen, en dat Abraham hun stamvader was. Maar hij is ook de vader van *alle* gelovigen, want God heeft hem het geloof gerekend tot gerechtigheid (Gen. 15:6).

David was de tweede belangrijke patriarch van het Joodse volk. Ook zijn geloof werd hem tot gerechtigheid gerekend. Deze twee personen zijn niet op grond van werken gerechtvaardigd. Bij Abraham gebeurde dit vóórdat God de wet gegeven had, bij David was het onder de wet. Bij het geloof van Abraham ligt het accent erop dat hij geloofde dat God leven kan geven uit de dood. Bij het geloof van David ligt het accent erop dat hij erkende de dood te verdienen, en zo het leven kon ontvangen.

Kort samengevat: God rechtvaardigt de mens als hij Hem gelooft op Zijn woord, zijn zonden belijdt en nalaat.

Verwerking:

---

*Wat is het verschil tussen rechtvaardig zijn, en gerechtvaardigd worden?
Wat betekent voor jou het wandelen in de voetsporen van Abraham?
Welk zegel hebben gelovigen ontvangen, die behoren bij de gemeente van Christus?*

5. Wet en genade, slaaf of vrije

Galaten 3 en 4

In de brief aan de Galaten verdedigt Paulus de waarheid van het evangelie. Elk mens kan alleen gered worden op grond van de genade van God en het geloof in Jezus Christus. Wet en genade met elkaar vermengen, is het verdraaien van het evangelie (1:7). De mens wordt voor God gerechtvaardigd op grond van geloof (2:16). Samen met gelovigen uit het volk Israël, worden mensen uit de heidenvolken op grond van het geloof gerechtvaardigd. Samen worden zij gezegend met de gelovige Abraham (3:7). Vanuit de vrijheid in Christus mag niemand op de gedachte komen zelf ooit iets aan zijn verlossing te kunnen bijdragen.

In hoofdstuk vier legt Paulus uit dat Christus gekomen is om hen die onder de wet waren vrij te kopen en ook de gelovigen uit de volken het recht te geven kinderen en zonen van God te worden. Om het onderscheid tussen wet en genade duidelijk te maken, gebruikt Paulus twee illustraties. Abraham had twee zonen, een zoon bij de slavin Hagar en een zoon bij Sarai, de zoon van de belofte. Wanneer je als zoon van een slavin wordt geboren, ben je door geboorte een slaaf. Ben je als zoon van een vrije geboren, dan ben je ook een vrije.

De diepere zin hiervan is dat er twee verbonden zijn. De een is de berg Sinaï, die tot slavernij baart. Dit is een beeld van het toenmalige Jeruzalem, het stelsel met de wet en de inzettingen van God. Het waren voorschriften die niemand kon houden om daardoor eeuwig leven te ontvangen. Het Jeruzalem dat boven is, het hemelse Jeruzalem dat vrij is, spreekt van de genade die God gelovige mensen aanbiedt op grond van de verdienste van Christus.

De wet trekt een scheidingsmuur op en kan niemand met God in verbinding brengen. De wet maakte scheiding tussen het volk Israël en al de andere volken. De wet laat zien dat het hart van de mens slecht is

door de zonde. De genade van God verenigt mensen en doet de liefde van God kennen.

Verwerking:

Waarom zijn wet en genade niet met elkaar te combineren? Herken jij jezelf hierin dat je vroeger een slaaf van de zonde was? Wat betekent het vrij zijn voor jou?

6. Abraham, zijn hemelse vaderland en het hemelse Jeruzalem

Hebreeën 11:8-19

In de galerij van geloofshelden lezen we viermaal over het geloof van Abraham. Door het geloof is hij, toen hij geroepen werd, vertrokken (vs. 8). Door het geloof heeft hij als vreemdeling in het land Kanaän vertoefd (vs. 9-10). Door het geloof hebben Sara en Abraham kracht ontvangen om een nakomeling voort te brengen uit hun verstorven lichaam (vs. 11-12). Door het geloof heeft Abraham zijn zoon Izaak geofferd (vs. 17-19).

Na de zondvloed heeft God Noach en zijn nageslacht gezegend en hun de opdracht gegeven talrijk te worden en de aarde te vervullen (Gen. 9:1). Zij trokken echter gezamenlijk naar het oosten, naar het land Sinear, om daar een stad te bouwen en voor zichzelf een naam te maken. De stad die zij bouwden, werd later Babel genoemd. In het midden ervan was een toren, waarvan de top tot de hemel moest reiken. Geleid door afgodspriesters wilden zij inzicht ontvangen in de bovennatuurlijke wereld. Door hun spraak te verwarren verstrooide de Heere hen vandaar over de hele aarde, en zij staakten de bouw van de stad (Gen. 11:1-9).

In die omgeving groeide Abram op, in de stad Ur van de Chaldeeën. Daar woonde hij in het stamverband van zijn vader, die een afgodendienaar was. Maar de God der heerlijkheid verscheen aan Abram en gaf hem bevel zijn vaderland te verlaten en op reis te gaan naar het land dat Hij hem zou wijzen. God zou hem tot een groot volk maken, hem zegenen en zijn naam groot maken. Op zijn reis vanuit Ur passeerde hij Babel, de onvoltooide stad, die gebouwd was met kleiblokken die tot stenen dienden en asfalt tot leem. Na een lange reis kwam hij na een tussenstop in Syrië in het land Kanaän, en woonde daar in tenten (Gen. 12:1-7; Joz. 24:2-3; Hand. 7:2-5). In contrast met het afgodische Babel stond de stad die Abram leerde verwachten, de stad die fundamenten

heeft, waarvan God de Ontwerper en Bouwmeester is (Hebr. 11:9-10, 16).

Nadat hij zijn vaderland had verlaten en als vreemdeling in Kanaän kwam wonen, zag hij in het geloof uit naar de toekomst en naar een hemels vaderland. Hij zocht een land en een stad met hemelse normen en waarden, oftewel een bestel op aarde met een door God gevestigde hemelse orde. Dit in tegenstelling tot de mensen die kort hiervoor leefden en onder occulte invloeden in Babel hun eigen stad hadden gebouwd.

De gemeente was toen nog een geheimenis, dat vele eeuwen later aan Paulus is geopenbaard, evenals de hemelse positie en de hemelse zegeningen die haar deel zijn. De gemeente wordt o.a. voorgesteld als een stad, die gebouwd is met geestelijke bouwstenen. Mensen die opnieuw geboren zijn, vormen als levende stenen het bouw materiaal dat God gebruikt. Die levende stenen zijn door de Heilige Geest ook onlosmakelijk aan elkaar verbonden. Door Zijn dood en opstanding is Jezus Christus de Hoeksteen en het fundament van Gods gebouw geworden en tevens de sluitsteen ervan (1 Petr. 2:4, 7; Ps. 118:22; Jes. 28:16).

Wij zien in het boek Genesis dat Abram op God vertrouwde, ondanks de zware geloofsbeproevingen die hij onderging. Zo zag hij jarenlang uit naar de zoon van de belofte, die uit Sara zou worden geboren. Hoewel God het Beloofde Land aan hem had toegezegd, en zijn nakomelingen een heerlijke toekomst op aarde zouden krijgen, begreep de aartsvader dat de zegeningen die hem waren beloofd ook een hemels karakter hadden. In zijn Nageslacht zouden immers alle volken worden gezegend (Gen. 15; 17:1-16; 18:18; 22:15-19).

Door de bijzondere ontmoeting met Melchizedek, de koning van Salem, werd hij hierin bevestigd. Salem was het latere Jeruzalem. Melchizedek was de koning-priester en hij zegende de aartsvader Abraham (Gen. 14:18-20). In de nabije toekomst zal Christus, de Messias, het Nageslacht van Abraham, op de troon van David zitten en Zijn rijk van vrede en

gerechtigheid hier op aarde oprichten. Dan zal Jeruzalem de stad zijn van de grote Koning, en zal Hij allen zegenen (Ps. 48:3; Matt. 5:35).

Verwerking:

Noem de vier aspecten waaruit het geloof van Abraham bleek in Hebréeën 11? Is er verschil tussen de hemelse stad die Abraham verwachtte, en het Nieuwe Jeruzalem? Wat kunnen wij leren van de toekomstvisie van Abraham?

7. Geloof en werken

Jakobus 2:14-26

In de brief van Jakobus wordt het geloof van Abraham en dat van Rachab genoemd. Beiden toonden door hun daden, door hun werken dat ze God geloofden. Wat we in deze brief lezen, is niet in strijd met de brief aan de Romeinen; maar het is een bevestiging door hun geloofspraktijk. Je kunt wel zeggen dat je hebt geloofd, maar dat moet uit je daden blijken. En dit was bij Abraham en Rachab het geval. Boze geesten geloven ook, maar zij sidderen. Daarom is het heel belangrijk om te tonen wat je gelooft en wat dit geloof inhoudt.

Abraham was geen kindermoordenaar, maar hij toonde door het offer dat hij bracht zijn liefde voor God. Rachab was geen landverraadster, maar zij toonde haar vrees, haar ontzag voor God, en ook haar liefde voor Gods volk.

Verwerking:

In de brief aan de Romeinen en in de brief van Jakobus wordt gesproken over geloof en werken. Waarom zijn de beginselen die in deze brieven worden omschreven niet in strijd met elkaar? Waarom sidderen de boze geesten?

8. Abraham, de vriend van God

Jakobus 2:23; Jesaja 41:18

Abraham wordt als enige in de Bijbel de vriend van God genoemd. De Heere Jezus noemde Zijn discipelen ook Zijn vrienden. Een vriend is iemand die je vertrouwt, waarmee je dingen kunt delen. De Heere Jezus verduidelijkt dit tegenover de discipelen door het volgende te zeggen. Je bent geen slaaf maar een vriend, als je doet wat Ik je gebied. Een vriend is iemand, die zijn leven aflegt voor zijn vrienden (vgl. Luk. 12:4; Joh. 15:13-15).

Vriendschap met de wereld is echter vijandschap tegen God. Dit zien we duidelijk in het leven van Lot. Hij maakte een verkeerde keuze en dat had grote schade voor hemzelf en zijn nageslacht. Hij handelde dan ook in tegenstelling tot Abraham, de vriend van God (vgl. 2 Kron. 20:7).

Abraham, de man die door God werd geroepen toen hij nog alleen was, ging in gehoorzaamheid op reis naar het land dat God hem wilde wijzen (Jes. 51:2). Hij was een man die God geloofde en die vertrouwde op Zijn woord. Hoewel hij door God rijk was gemaakt in materieel opzicht, moest hij toch jarenlang wachten op de kinderzegen. Op Zijn tijd en wijze heeft God hem een zoon gegeven en daaruit zijn vele volken voortgekomen.

Abraham heeft niet alleen een talrijk lichamelijk nageslacht gekregen, maar bovendien een groot geestelijk nageslacht uit alle volken. Wandelen in de voetsporen van Abraham betekent dat wij God geloven op Zijn Woord. Het wil niet zeggen dat we geen beproevingen zullen krijgen. Het is een leven van wachten op God en verlangend uitzien naar een hemelse toekomst en een hemels Vaderland.

Verwerking:

Waarom wordt Abraham een vriend van God genoemd? Noem voorbeelden waaruit blijkt dat vriendschap met de wereld vijandschap is tegen God? Hoe kijk je na deze Bijbelstudie naar het leven en het voorbeeld van Abraham?

Abraham, de man die God geloofde

Bijlage - Chronologie Abraham

1. Tabel chronologie Abraham

AH	v. Chr.	Jaar	Gebeurtenis	Blz.
2006			Dood Noach (950 jaar)	12
			Geboorte Haran (Terach 70 jaar)	13
2008	2038	0	Geboorte Abram (Terach 130 jaar)	12
		75	Dood Terach (205 jaar)	13
		75	Aankomst in Kanaän	
			Abram in Egypte	
			Abram en Lot scheiden	
		86	Geboorte Ismaël	25
		99	Besnijdenis Abraham	30
		100	Geboorte en besnijdenis Izak	39
		105	Hagar en Ismaël weggestuurd	39
		125	Offer van Abraham	42
		137	Dood van Sara	46
		140	Huwelijk Izak en Rebekka	
		160	Geboorte Ezau en Jakob	54
2183	1863	175	Dood Abraham	54
		223	Dood Ismaël (137 jaar)	53

2. Uitleg tijdslijn van Terah tot Mozes

(via Abraham, Izaak, Jakob, Jozef)

‘Voor alles is er een vastgestelde tijd, er is een tijd voor elk voornemen onder de hemel. Er is een tijd om geboren te worden, er is een tijd om te sterven’.

‘Deze allen zijn in het geloof gestorven. Zij hebben de vervulling van de belofte niet verkregen, maar hebben die vanuit de verte gezien en geloofd en begroet, en zij hebben beleden dat zij vreemdelingen en bijwoners op aarde waren’.

Prediker 3:1-2; Hebreeën 11:13

Chronologie van Abraham tot Mozes

Vele generaties hebben geleefd vóór ons, die nu leven. Van sommigen wordt het levensverhaal en de tijd waarin zij leefden uitvoerig in de Bijbel vermeld. We lezen over het ontstaan van de volken na de zondvloed, en hoe deze volken een plaats door God kregen toegewezen om hier te wonen in relatie tot het volk Israël (Gen. 10:32; Deut. 32:7-9). Voor meer informatie over geslachtsregisters, zie mijn brochure: *‘Naar men meende..., de geslachtsregisters van Jezus Christus’.*

Om meer inzicht te hebben in de chronologie van de aartsvaders, volgt hier een overzicht van de tijd waarin de generaties van Terah tot Mozes leefden, en hun familierelaties. De tijd vanaf de geboorte van Abraham, zijn roeping en de belofte dat zijn nakomelingen het land Kanaän in bezit zouden krijgen. Tot het jaar dat ze door Mozes uit Egypte werden geleid op weg naar het Beloofde land.

Abram vanuit Ur der Chaldeeën naar Syrië

Toen Terah 70 jaar oud was (zijn naam betekent: ‘uitstel’), verwekte hij Abram, Nahor en Haran. Hoewel Abram als eerste van de nakomelingen van Terah

wordt genoemd, wil dit niet zeggen dat hij zijn oudste zoon was. In de Bijbel lezen we meerdere keren dat een jongere zoon als eerste wordt genoemd. Bijvoorbeeld: Izak en Ismaël, Jakob en Ezaü, Efraïm en Manasse. Toen Abram werd geboren, was zijn vader Terah 130 jaar oud (Terah is dan $205-75 = 130$ jaar, zie hieronder).

Abram werd geboren twee jaar na de dood van Noach. Hij leefde van ca. 2008 na de schepping, d.i. 2038 voor Chr., tot ca. 2183 na de schepping, d.i. 1863 voor Chr. Deze jaartallen zijn te herleiden uit de geslachtsregisters van Adam en Sem in Genesis 5 en 10.

Abram was getrouwd met Sarai, zijn tien jaar jongere halfzus, een dochter van Terah maar van een andere vrouw (Gen. 20:12-13). Haran verwekte Lot en stierf in Ur der Chaldeeën. De jongere broer van Abram, Nahor, trouwde met de dochter van hun broer Haran, met zijn nicht Milka. Milka was de zuster van Lot en Jiska (Gen. 11:25-32).

Terah stierf in Haran toen hij 205 jaar oud was. Na de dood van zijn vader vertrok Abram naar het land Kanaän (Gen. 11:27, 32; Hand. 7:4). God had hem geroepen om uit Mesopotamië te gaan naar het land dat God hem zou wijzen. Na een tussenstop in Haran kwam hij op 75-jarige leeftijd aan in Kanaän (Gen. 12:6). Hoeveel jaren Abram in Haran (Syrië) heeft gewoond, is niet bekend.

Abraham met Izak en Jakob als vreemdelingen in het land

Toen Abram 86 jaar oud was, werd Ismaël geboren (Gen. 16:16). Daarna volgde zijn naamsverandering in Abraham (Gen. 17). Veertien jaar later werd Izak, de zoon van de belofte geboren (Gen. 21:5). Bij de geboorte van Izak was Abraham inmiddels vijfentwintig jaar in het land en had hij de leeftijd van 100 jaar bereikt.

Izak trouwde op 40-jarige leeftijd met Rebekka. Abraham was toen $100 + 40 = 140$ jaar oud (Gen. 21:5). Na 20 jaar werd de tweeling Ezaü en Jakob geboren. Izak was 60 jaar oud, toen hij vader werd. Zijn vader Abraham was inmiddels 160 jaar, toen hij grootvader werd van deze tweeling. Ezaü trouwde evenals zijn vader op zijn 40e jaar. Izak was toen al 100 jaar oud (Gen. 26:34).

Abraham stierf toen hij 175 jaar oud was. Hij heeft dus 100 jaar in het land gewoond (Gen. 25:7). Zijn zoons Ismaël en Izak waren toen respectievelijk 89

jaar en 75 jaar oud. Zijn kleinzoons Ezau en Jakob waren dus 15 jaar oud, toen Abraham stierf. Hij heeft dus vijftien jaar lang met Izak en Jakob in tenten in het land van de belofte gewoond (Hebr. 11:9).

Jakob naar Paddan-Aram, daarna via Kanaän naar Egypte

Jozef was 30 jaar oud, toen hij aan de farao werd voorgesteld. Daarna kwamen er zeven jaar van overvloed en zeven jaar van hongersnood. In het tweede jaar van hongersnood was Jozef inmiddels 39 jaar oud en vader Jakob 130 jaar oud. Na tweeëntwintig jaar ontmoetten zij elkaar weer (Gen. 47:9). Met deze gegevens kunnen we berekenen hoe oud Jakob was, toen hij vertrok naar Paddan-Aram.

Jozef werd dus geboren, toen Jakob 130 jaar – 39 = 91 jaar oud was. Jozef werd geboren in het jaar, nadat vader Jakob veertien jaar had gewerkt bij zijn oom Laban. In totaal werkte Jakob twintig jaar bij zijn oom. Eerst veertien jaar voor zijn beide vrouwen, Rachel en Lea, en vervolgens zes jaar voor zijn kudde (vgl. Gen. 29:18,27; 30:24-26; 31:38).

Als we verder terugrekenen, blijkt dat toen Jakob vluchtte voor zijn broer Ezau, of anders gezegd toen zijn vader Izak hem wegstuurde naar Syrië, naar Paddan-Aram, om vandaar een vrouw te nemen, hij al 77 jaar oud was (91 jaar – 14 jaar = 77 jaar) (Gen. 28:1-5). Na zeven jaar trouwde Jakob op 84-jarige leeftijd met Lea, en een week later met zijn schoonzus Rachel (Gen. 29:15-30; vgl. Lev. 18:18).

Toen Jakob na twintig jaar terugkeerde naar Kanaän, waren de broers Ezau en Jakob inmiddels 97 jaar oud. En hun vader Izak, die 60 jaar ouder was, 157 jaar oud. Gedurende drieëntwintig jaar had Jakob de mogelijkheid bij zijn oude vader Izak op bezoek te gaan. Zijn moeder Rebekka is mogelijk gestorven in de periode dat Jakob bij oom Laban in Syrië verbleef, maar de Bijbel geeft hierover geen informatie.

Jozef was 6 jaar oud, toen hij met zijn ouders en zijn tien broers en hun zus Dina in Kanaän ging wonen. Zijn jongere broer Benjamin is geboren, nadat Jakob terug keerde naar Bethel (Gen. 35:16-18).

Izak stierf op 180-jarige leeftijd (Gen. 35:28). Ezaü en Jakob waren 60 jaar jonger, zij waren dus 120 jaar oud, toen hun vader Izak stierf. Jozef, die 91 jaar jonger was dan vader Jakob, was toen 29 jaar oud. De grootvader van Jozef, Izak, stierf dus een jaar voordat Jozef uit de gevangenis in Egypte vrijkwam.

Jozef was 17 jaar oud, toen zijn broers hem als slaaf naar Egypte verkochten (Gen. 37:1). Vader Jakob was 91 jaar ouder, dus 108 jaar oud en grootvader Izak, die weer 60 jaar ouder was, 168 jaar oud. Tussen zijn 17e en 30e jaar werkte Jozef eerst als slaaf aan het hof van Potifar, en verbleef vervolgens jaren in de gevangenis. Op zijn 30e jaar werd hij vrijgelaten en daarna onderkoning van Egypte (Gen. 41:46).

Vader Jakob vertrok op 130-jarige leeftijd naar Egypte en stierf na een verblijf van 17 jaar in dat land op 147-jarige leeftijd. Jozef was toen 56 jaar oud: 147 jaar – 91 jaar (Gen. 47:9, 28). Jozef stierf op 110-jarige leeftijd, dus 54 jaar na de dood van vader Jakob (Gen. 50:26).

De nakomelingen van Abraham verdrukt in een vreemd land

Abram was 75 jaar oud, toen hij de belofte kreeg dat zijn nageslacht na 400 jaar verdrukking het Beloofde Land als erfdeel zou ontvangen (Gen. 15:13). Ook Stefanus noemt dit zo: na een verdrukking van 400 jaar (Hand. 7:6). In Galaten 3:17 vermeldt Paulus dat de tijd van de belofte tot de wet 430 jaar is. Dat is dertig jaar meer.

In Galaten 4:29 lezen we dat de vervolging van het volk begon na de geboorte van de zoon van de belofte. De vervolging begon met de bespottung door Ismaël van Izak, toen deze gespeend werd. Izak was toen ca. 5 jaar oud. Dit vond plaats 25 jaar na de belofte van God aan Abraham, dus 25 jaar + 5 jaar is 30 jaar.

Met deze gegevens, van de bespottung door Ismaël van Izak, totdat er een einde kwam aan de slavernij van het volk in Egypte, zien we dat de tijd van de vervolging een periode van 430 jaar – 30 jaar = 400 jaar is. En we concluderen dat de vermelding van resp. 430 en 400 jaar geen tegenstrijdigheid is in Gods Woord!

Na 430 jaar, op de dag af, terug naar het Beloofde Land

Jakob was 130 jaar oud, toen hij naar Egypte vertrok. Hij was 160 jaar jonger dan Abraham, dus dit gebeurde 290 jaar na de geboorte van Abraham. Oftewel $290 - 75 \text{ jaar} = 215 \text{ jaar}$ na de belofte aan Abraham, vertrok Jakob naar Egypte. Daar verbleven ze dus $430 - 215 \text{ jaar} = 215 \text{ jaar}$.

God had aan Abraham beloofd dat de 4e generatie zou terugkeren naar het land Kanaän (Gen. 15:16). De 1e generatie was Levi, de 2e Kehat, de 3e Amram en de 4e generatie was Mozes. Ook dit is naar Gods belofte in vervulling gegaan (1 Kron. 6:1-3).

Wanneer we de leeftijden terugrekenen, is Mozes 64 jaar na het sterven van Jozef geboren. Mozes was 80 jaar oud, toen de Israëlieten vertrokken uit het land Egypte. Dus $64 + 80 = 148 \text{ jaar}$ na de dood van Jozef.

Zo gebeurde het dat na 430 jaar, op dezelfde dag dat God dit aan Abraham had beloofd, al de legermachten van de HEERE uit het land Egypte gingen om het land Kanaän in bezit te nemen (Gen. 15:13-21; Ex. 12:41).

Hiermee kwam een einde aan de vreemdelingschap van Abraham en van zijn nakomelingen in het land Kanaän en in Egypte (het land dat het hunne niet was). Toen de maat van de ongerechtigheid van de Amorieten vol was, ontvingen de nakomelingen van Abraham het land Kanaän als hun bezit.

*‘Want Hij dacht aan Zijn heilig Woord, aan Abraham, Zijn dienaar.
Zo leidde Hij Zijn volk uit met vreugde, Zijn uitverkorenen met
gejuich. Hij gaf hun de landen van de heidenvolken. Zo namen
zij in bezit waarvoor de volken hadden gezwoegd’.*

Psalm 105:42-43

Overzicht publicaties Jan van Buren:

De geestelijke strijd door de eeuwen heen, vanaf de hof van Eden tot Armageddon; 108 blz.; ISBN/EAN 978-94-91797-11-8.

Het leven tot in eeuwigheid, op weg naar onze eindbestemming; 136 blz.; ISBN/EAN 978-94-91797-21-7.

Naar men meende... De geslachtsregisters van Jezus Christus; 40 blz.; ISBN/EAN 978-94-91797-25-5.

De uitgestoken handen van de Heiland, Verhalen en ervaringen van een evangelist; 58 blz.; ISBN/EAN 978-94-91797-24-8.

Vergeving, over vergeving van zonden en herstel van relaties; 108 blz.; ISBN/EAN 978-94-91797-28-6.

Schatrijk in Christus, Mijn identiteit in Hem; 172 blz.; ISBN/EAN 978-94-91797-36-1.

Het priesterschap van de christen, de praktijk van het priesterschap in het gezin en de gemeente; 132 blz.; ISBN/EAN 978-94-91797-40-8.

Ons spreken met God, Bijbelstudies in briefvorm over geloofszekerheid, bidden en getuigen als christen; 60 blz.; ISBN/EAN 978-94-91797-45-3.

Abraham, de man die God geloofde, Het verhaal van Abraham in de Bijbel; 76 blz.; ISBN/EAN 978-94-91797-49-1.

Bron verantwoording cover foto's:

123rf.com (#126116599)

123rf.com (#96308608)

Distributie:

CBC 't Gulden Boek te Houten

Website: www.cbcboek.nl

E-mail: info@cbcboek.nl